Lietas Nr. C29755013
Lietas arhīva Nr. C-3608-14/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 31.jūlijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese I.Rubina

ar tiesas sēdes sekretāri D.Jerumani,

piedaloties prasītāja /pers. A/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. B/ izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu, uzturlīdzekļu piedziņas no prasītāja pārtraukšanu, par atbildētājas tiesību zaudēšanu uz nodokļu atvieglojumu un ieskaita veikšanu,

Aprakstošā daļa

2013.gada 04.septembrī /pers. A/ pilnvarotā pārstāve /pers. B/ Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus dēla uzturam Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, t.i. Ls 60 ik mēnesi, līdz brīdim kad dēls pats spēs sevi apgādāt, kā arī piedzīt no atbildētājas visus tiesas izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka kopš 2012.gada augusta pušu kopīgais dēls /pers. F/ pastāvīgi dzīvo pie prasītāja.Atbildētāja ar savu rīcību līdz šim ir panākusi to, ka kopīgais dēls nevēlas satikties ar atbildētāju.

2013.gada 27.februārī Rīgas bāriņtiesa ir taisījusi lēmumu Nr. 1-6/471 par dzīvesvietas noteikšanu kopīgam dēlam /pers. F/. Bāriņtiesa savā lēmuma cita starpā ir konstatējusi, ka pušu dēls jau kopš 2012.gada augusta dzīvo pie tēva /pers. A/ un nolēmusi, ka bērna interesēs ir noteikt dēla dzīvesvietu pie tēva.

Rīgas Latgales priekšpilsētas tiesa civillietā Nr. C29823712 slēgtā tiesas sēdē nolēma par pagaidu noregulējumu līdz sprieduma taisīšanai apstiprināt Vienošanos, kas noslēgta 2013.gada 18.martā, saskaņā ar kuru noteikts, ka pušu dēla dzīvesvieta līdz sprieduma taisīšanai tiek noteikta pie prasītāja /pers. A/. Savukārt atbildētājai /pers. C/ noteiktas saskarsmes tiesības ar dēlu /pers. F/ līdz sprieduma taisīšanai.

Ikmēneša izdevumus dēla aprūpei prasītājam veido naudas summas, kas ir nepieciešamas pārtikas iegādei Ls 50, apģērba iegādei, tā kopšanai un higiēnai Ls 60, maksa par ēdināšanu skolā Ls 7,25, izdevumi skolas pasākumiem un izglītošanai nepieciešamās preces Ls 25, izdevumi atpūtas un vispārējās bērna attīstības pasākumiem Ls 30, rotaļlietas Ls 15, veselības aprūpe Ls 15. Tādējādi kopā katru mēnesi dēla vajadzībām prasītājs iztērē apmēram Ls 200. Visi uzrādītie izdevumi ir vidējās summas mēnesī, tāpat iespējami ir arī neparedzēti izdevumi, tomēr norādītā summa ir tā, kuru prasītājs katru mēnesi iztērē bērna interesēs.

Kopš 2010.gada aprīļa starp prasītāju un atbildētāju ir parakstīta vienošanās Civillietā Nr. C29529009 ar kuru prasītājs bija apņēmies maksāt atbildētājai Ls 70 par uzturu kopīgam dēlam, savukārt kopš 2011.gada februāra starp prasītāju un atbildētāju ir bijusi mutiska vienošanās, ka /pers. A/ maksās uzturlīdzekļus Ls 50 apmērā. Prasītājs norāda, ka tā kā pušu dēls jau kopš 2012.gada augusta pastāvīgi dzīvo pie prasītāja, uzskata, ka līdzekļi dēla uzturam kamēr viņš dzīvoja pie mātes ir pilnībā samaksāti.

Norāda, ka līdz šim prasītājs ir mēģinājis panākt ar atbildētāju mierīgu konflikta situāciju, taču tas nav izdevies.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177. un 179.pantu un 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par

minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam”.

2013.gada 22.oktobrī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību nedzīst. Norāda, ka 2010.gada 11.februārī Rīgas apgabaltiesa kā 2. instances tiesa pieņēma spriedumu civillieta Nr.C29620308 /pers. A/ prasībā par saskarsmes tiesību noteikšanuar dēlu, nosakot, ka /pers. A/ ir tiesīgs izmantot saskarsmes tiesību ar savu dēlu /pers. F/ katru otro nedēļas nogali no piektdienas pēcpusdienas līdz svētdienas plkst. 19:00 un četras nedēļas gadā /pers. A/ atvaļinājuma laikā. Tiesas spriedums ir stājies likumīgā spēkā.

Norāda, ka 2010.gada 27.maijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa pieņēma lēmumu civillietā Nr.C29529009, kurā atbildētāja /pers. C/ lūdza tiesu piedzīt uzturlīdzekļus no prasītāja /pers. A/ dēla /pers. F/ uzturam. Ar savu lēmumu tiesa apstiprināja izlīgumu pušu starpā, kurā prasītājs apņēmās dēla uzturam maksāt uzturlīdzekļus Ls 70 mēnesī. Tiesas lēmums stājies likumīgā spēkā 2010.gada 08.jūnijā. Prasītājs šo tiesas lēmumu nepilda un uzturlīdzekļu piespiedu piedziņa ir nodota zvērinātam tiesu izpildītājam.

Iepriekš norādītie spriedumi pierāda, ka tiesa lietā starp tām pašām pusēm ir izlēmusi jautājumu par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata. Uz doto brīdi prasītājam pašam ir ar tiesas nolēmumu uzlikts pienākums maksāt uzturlīdzekļus savam dēlam.

Norāda, ka dēlu /pers. F/ atbildētāja audzina saskaņā ar vienošanos ar tēvu, tiesas spriedumiem, kā arī nodrošina visu viņam nepieciešamo. Tādēļ nav pamata tiesai piedzīt uzturlīdzekļus no atbildētājas, jo tad rastos absurda situācija, kad spēkā ir gan spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu no prasītāja par labu atbildētājai, gan arī no atbildētājas par labu prasītājam.

Atbildētāja lūdz izbeigt tiesvedību lietā pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 3.punktu.

2013.gada 23.oktobrī tiesā saņemti prasītāja /pers. A/ pilnvarotās pārstāves /pers. B/ papildinājumi prasības pieteikumam, kuros papildus lūdz pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu no prasītāja izpildu lietā Nr. 1212/12 (piedziņas lieta pie zvērinātas tiesu izpildītājas Ligitas Pētersones no 2012.gada), lūdz atzīt, ka atbildētāja ir zaudējusi tiesības uz nodokļa atvieglojumu par apgādībā esošo dēlu un atcelt atbildētājai piemērotos nodokļa atvieglojumus ar 2013.gada 18.martu.

Norāda, ka kopš 2012.gada augusta pušu kopīgais dēls pastāvīgi dzīvo pie prasītāja. 2013.gada 27.februārī Rīgas bāriņtiesa nolēmusi, ka bērna interesēs ir noteikt viņa dzīvesvietu pie tēva /pers. A/.2013.gada 01.oktobrī Rīgas Latgales priekšpilsētas tiesa civillietā Nr. C29823712 ir pasludinājusi saīsinātu spriedumu, kurā nolemts par /pers. A/ prasības daļēju apmierināšanu nosakot pušu kopīgā dēla dzīvesvietu pie tēva.

Atbildētāja divus mēnešus pēc tam, kad kopīgais dēls jau pastāvīgi ir dzīvojis pie tēva ir izņēmusi izpildrakstu lietā Nr. C29529009 par uzturlīdzekļu piedziņu no prasītāja, uzstājot, ka viņai pienākas uzturlīdzekļi no /pers. A/ par visu periodu kopš pušu kopīgais dēls dzīvo pie tēva. Saskaņā ar maksājumu grafiku /pers. A/ ir izveidojies parāds par kopējo summu Ls 210 apmērā. Taču /pers. C/ apgalvo, ka parāds par uzturlīdzekļiem sastāda vairāk nekā tūkstotis latu. Ar savu rīcību /pers. C/ ir panākusi, ka zvērinātā tiesu izpildītāja Ligita Pētersone ir uzlikusi liegumu uz prasītāja vienīgo nekustamo īpašumu /adrese A/, kurā dzīvo prasītājs un viņa dēls. Atbildētājai nav pamata prasīt no prasītāja uzturlīdzekļus par kopīgā dēla uzturu, jo dēls jau kopš 2012. gada augusta pastāvīgi uzturas pie prasītāja. Minētais ir pamats lai pārtrauktu piedziņu no prasītāja izpildu lietā Nr. /numurs/.

Prasītājs ir lūdzis atbildētājai, lai viņa izraksta kopīgo dēlu no savas algas nodokļu grāmatiņas kā apgādājamo, tādējādi prasītājs varētu ietaupīt Ls 19,20 ik mēnesi. Taču atbildētāja kategoriski atsakās to darīt, jo uzskata, ka viņai pienākas atvieglojumi par kopīgo dēlu, neskatoties uz faktu, ka dēls nedzīvo ar viņu un viņa turklāt arī nerūpējas par viņu. Prasītājs uzskata, ka būtu tikai taisnīgi, ja tiesa noteiktu, ka atbildētāja ir zaudējusi tiesības uz nodokļa atvieglojumiem par /pers. F/ un atbildētājai būtu atceļams nodokļa atvieglojuma piemērojums ar 2013.gada 18.martu. Minēto pamatojot ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 13. panta pirmās daļas 1.punkta a) un h) apakšpunktu.

2014.gada 16.janvārī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi uz prasības pieteikuma papildinājumiem, kuros norādīts, ka prasības pieteikuma papildinājumus uzskata par nepamatotiem un noraidāmiem. Norāda, ka Civilprocesa likums neparedz tiesai tiesības pārtraukt piedziņu konkrētā izpildu lietā, kurā tiesas nolēmuma izpilde notiek saskaņā ar spēkā stājušos tiesas spriedumu. Ja prasītājs uzskata, ka ir mainījušies faktiskie apstākļi attiecībā uz uzturlīdzekļu maksāšanu, tad šāds jautājums ir risināms prasības kārtībā. Nav pamatots prasījums atzīt, ka atbildētāja ir zaudējusi tiesības uz nodokļu atvieglojumu par apgādībā esošo dēlu /pers. F/, atceļot arī ar likumu piešķirtos atvieglojumus. Dēls /pers. F/ arī pašreiz atrodas atbildētājas apgādībā. Turklāt nodokļu atvieglojumu piešķišana vai šādu tiesību liegšana nav jautājums civiltiesību jomā, bet gan tas ir jautājums publisko tiesību jomā, kurā strīdus izskata administratīvā tiesa.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 08.aprīļa lēmumu nolemts piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/, pagaidām līdz sprieduma taisīšanai uzturlīdzekļus dēla /pers. F/, uzturam no 2013.gada 04.septembra līdz 2013.gada 31.decembrim *euro* 85,37 mēnesī un no 2014.gada 01.janvāra līdz sprieduma taisīšanai *euro* 96 mēnesī.

2014.gada 08.aprīlī tiesā saņemts prasītāja /pers. A/ pilnvarotās pārstāves /pers. B/ lūgums, kurā pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1. punktu, Civillikuma 177. pantu un 179. pantu, lūdz noteikt spriedumu par nekavējoties izpildāmu daļā par piedziņas pārtraukšanu no prasītāja izpildu lietā Nr. 1212/12 un uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/ par labu /pers. A/, dēla /pers. F/ uzturam. Lūgumā norādīts, ka lai arī pušu kopīgais dēls jau kopš 2012.gada augusta dzīvo pie prasītāja, atbildētāja nerūpējas par dēlu un turklāt arī nepārtraukti vēršas pie zvērinātās tiesu izpildītājas Ligitas Pētersones ar pārmetumiem, ka viņa nespēj piedzīt no prasītāja uzturlīdzekļus. Ar savu rīcību atbildētāja ir panākusi, ka zvērinātā tiesu izpildītāja ir vērsusies ar rīkojumu par ieturējumu veikšanu pie prasītāja darba devēja. Šāda rīcība no atbildētājas puses kaitē ne tika prasītājam, bet arī pušu kopīgajam dēlam. Tādējādi atbildētāja ne tikai nepalīdz prasītājam uzturēt kopīgo dēlu, bet arī pieprasa līdzekļus sev. Tādējādi piedziņas

nepārtraukšana pret prasītāju būtiski kaitēs tikai pašam prasītājam bet arī nepilngadīgajam dēlam. Lūgusi noteikt, ka būtu veicams ieskaits, ieskaitot prasītāja parādu pret atbildētājas parādu par pušu kopīgā dēla uzturu.

2014.gada 01.jūlijā tiesā saņemts prasītāja /pers. A/ pilnvarotās pārstāves /pers. B/ lūgums par tiesvedības izbeigšanu, kurā pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 1.punkta lūdz izbeigt tiesvedību prasības daļā kurā lūgusi atzīt, ka atbildētāja ir zaudējusi tiesības uz nodokļa atvieglojumu par apgādībā esošo dēlu un piemēroto nodokļu atvieglojumu atcelšanu.

2014.gada 02.jūlijā tiesā saņemti prasītāja pilnvarotās pārstāves papildus paskaidrojumi, kuros citu starp norādīts, ka atbildētāja līdz šim nav pildījusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 08.aprīļa lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu. Zvērinātā tiesu izpildītāja Ligita Pētersone ir nosūtījusi ieturējumu rīkojumu uz prasītāja darba vietu, kura kopš šā gada aprīļa katru mēnesi ietur no prasītāja darba algas vairāk kā 100 EUR katru mēnesi (aprīlī 136,84 EUR, bet maijā 106,74 EUR un 2,64 EUR). Tiesu izpildītāja ir spiesta veikt šos ieturējumus, jo atbildētāja kategoriski atsakās veikt parāda ieskaitu. Šādi ieturējumi būtiski kaitē prasītājam un viņa dēlam, jo pēc ieturējumu veikšanas prasītājam neatliek naudas līdzekļu dēla normālai uzturēšanai.

Norāda, ka pēc tiesu izpildītājas aprēķiniem, /pers. A/ parāds pret /pers. C/ ir 796,81 EUR, taču uz

2014.gada jūniju /pers. C/ parāds pret /pers. A/ sastāda 906,10 EUR. Pamatojoties uz Bērnu tiesība aizsardzības likuma 6. pantu uzskata, ka starp pusēm ir veicams ieskaits, jo ja zvērinātā tiesu izpildītāja Ligita Pētersone turpinās veikt ieturējumus no /pers. A/ algas, tas būtiski kaitēs prasītāja dēla interesēm, jo prasītājs vairs nespēs nodrošināt dēlam kvalitatīvu ikdienas aprūpi.

Tiesas sēdē prasītāja prasību uzturēja daļā par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētājas un daļā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu no prasītāja izpildu lietā Nr. 1212/12 un lūdza tiesu to apmierināt.Papildus paskaidroja, ka prasītājam ir radies uzturlīdzekļu parāds /pers. C/, jo ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009 /pers. A/ bija noteikts pienākums maksāt uzturlīdzekļus /pers. C/ dēla uzturam Ls 70 mēnesī, taču iestājoties krīzei prasītājs nespēja maksāt uzturlīdzekļus noteiktajā apmērā, tālab starp pusēm tika panākta mutiska vienošanās, ka prasītājs maksās minimālos uzturlīdzekļus, ko arī pusotra gada garumā prasītājs darīja.Divus mēnešus pēc tam, kad bērns sāka dzīvot pie tēva, /pers. C/ izņēma izpildu rakstu 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009 izpildei, vēršoties pie tiesu izpildītājas, turklāt prasot uzturlīdzekļus arī par periodu, kad bērns jau dzīvoja pie tēva. Saskaņā ar izsniegto izpildu rakstu, ir vērsta piedziņa pret prasītāju, kā rezultātā katru mēnesi pamatojoties uz tiesu izpildītājas rīkojumu no prasītāja algas tiek ieturētas naudas summas. Tālab lūdz pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pret prasītāju. Atbildētāja dēla uzturēšanā nepiedalās, turklāt bērnu nav satikusi kopš 2014.gada aprīļa. Lūdza noteikt, ka būtu veicams ieskaits, ieskaitot prasītāja parādu pret atbildētājas parādu par pušu kopīgā dēla uzturu.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav paziņojusi par neierašanās iemesliem, nav lūgusi lietas izskatīšanu atlikt. Atbildētājai par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesnese nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu, atzina par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē un pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība tās uzturētajā daļā ir pamatota un apmierināma. Savukārt tiesvedība izbeidzama prasības daļā par atbildētājas nodokļa atvieglojumu zaudējuma atzīšanu un piemēroto nodokļu atvieglojumu atcelšanu.

2005.gada 14.martā dzimušā /pers. F/ vecāki ir prasītājs /pers. A/ un atbildētāja /pers. C/, kas redzams no /pers. F/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešās daļas noteikumiem, vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa, veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 178.panta otrā daļa noteic, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka pušu bērns kopš 2012.gada augusta dzīvo kopā ar prasītāju un viņš īsteno bērna aprūpi un uzraudzību. Minēto apliecina arī lietas materiālos esošais Rīgas bāriņtiesas 2013.gada 27.februāra lēmums lietā Nr. 1 – 6/471, Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 23.aprīļa lēmums lietā nr. 1 – 6/1006,Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 01.oktobra sprieduma lietā Nr. C29823712, kā arī prasītāja pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" [spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim] paredz, ka ar 2011.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros ir 200 latu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga sastāda 320 *euro*.

Ņemot vērā bērnu intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt atbilstošu uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – tātad no 2013.gada 04.septembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta pirmo daļu spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus (civilprocesuālā rīcībspēja) ir pilngadīgām rīcībspējīgām fiziskām un juridiskām personām. Līdz ar to uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadības sasniegšanai, nevis līdz laikam, kamēr bērns pats varēs sevi uzturēt, kā to lūdzis prasītājs, jo pēc pilngadības sasniegšanas bērns pats var griezties tiesā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1833.pantu visi maksājumi izdarāmi *euro*.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma veidojas no konvertētajām sastāvdaļām. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma nepārsniedz sākotnējo tiesiskā instrumenta kopsummu latos, kura konvertēta *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Eiropas Savienības Padomes noteiktais *euro* maiņas kurss ir 1*euro*= 0,702804 lati.

Tā kā Latvijā ar 2014.gada 1.janvāri ieviests *euro*, tad, pamatojoties uz iepriekš minētajām tiesību normām, piedzenamās summas pārrēķināmas *euro*.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi dēla uzturam no 2013.gada 04.septembra līdz 2013.gada 31.decembrim (ieskaitot) 85,37 *euro* (Ls 60) apmērā, bet no 2014.gada 01.janvāra līdz bērna pilngadībai 96 *euro* mēnesī, bet ne mazāk par iepriekš norādītajos Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam.

Ņemot vērā minēto un prasītāja pārstāves izteikto lūgumu ir nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

No lietas materiāliem pievienotā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009 redzams, ka tiesa izskatot civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. A/ par uzturlīdzekļu piedziņu, ir apstiprinājusi 2010.gada 27.aprīlī starp /pers. C/ un /pers. A/ noslēgto izlīgumu no kura izriet, ka /pers. A/ maksās /pers. C/ uzturlīdzekļus dēla /pers. F/ uzturam Ls 70,00 apmērā ik mēnesi. Minētais lēmums stājies spēkā 2010.gada 08.jūnijā.

Savukārt no lietas materiālos esošā zvērinātas tiesu izpildītājas Ligitas Pētersones 2013.gada 10.janvāra Paziņojuma par parāda apmaksu izpildu lietā Nr. /numurs/, izriet, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmums lietā Nr. C29529009 par uzturlīdzekļu piedziņu, pamatojoties uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012.gada 15.novembrī izdotā

izpildu raksta ir nodots piespiedu izpildei.

No lietas materiāliem pievienotā zvērinātas tiesu izpildītājas Ligita Pētersone 2013.gada 29.novembra Paziņojuma par parāda nokārtošanu izpildu lietā Nr. /numurs/ redzams, ka pamatojoties uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012.gada 15.novembrī izdoto izpildu rakstu Nr. C29529009 par uzturlīdzekļu parāda piedziņu no /pers. A/, un kā redzams Zemesgrāmatu informācijas par īpašumu izdrukas, uz /pers. A/ piederošā nekustamā īpašuma veikta piedziņas atzīme.

Zvērināta tiesu izpildītāja Ligita Pētersone 2014.gada 21.janvārī izpildu lietā Nr. /numurs/ izdevusi Rīkojumu par ieturējumu veikšanu, saskaņā ar kuru pamatojoties uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012.gada 15.novembrī izdoto izpildu rakstu Nr. C29529009 par uzturlīdzekļu parāda piedziņu no /pers. A/ par labu /pers. C/, devusi rīkojumu - no parādnieka darba samaksas vai citas atlīdzības izdarīt ieturējumu 50 % apmērā no izmaksājamās darba algas un tai pielīdzinātajiem maksājumiem līdz parāda dzēšanai.

Tā kā kopš laika, kad ir pieņemts Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmums lietā Nr. C29529009 par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/s/pers. C/ labā dēla /pers. F/ uzturam, ir mainījušies apstākļi, t.i., nepilngadīgais bērns vairs nedzīvo pie mātes, bet kopš 2012.gada augusta dzīvo pie tēva, nav pamats turpināt uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/, jo ir pretēji nepilngadīgā bērna interesēm un pretēji Civillikuma 177., 178. un 179.pantā noteiktajiem vecāka pienākumiem uzturēt bērnu.

No augstāk minētajiem, lietā esošajiem tiesu izpildītājas sastādītajiem dokumentiem izriet, ka uzturlīdzekļu piedziņa no /pers. A/ tiek veikta arī par laiku, kad bērns jau dzīvo pie /pers. A/.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmās daļas noteikumiem tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, tāpēc tiesa uzskata, ka turpinot uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/ pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009 tiktu pārkāptas bērna tiesības.

Ņemot vērā minēto, ir apmierināma prasība daļā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu no /pers. A/ pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009, izpildu lietā Nr. /numurs/.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu no /pers. A/ noskāma no 2013.gada 04.septembra, t.i., no prasības iesniegšanas dienas tiesā, jo viens no civilprocesa pamatprincipiem ir dispozitivitātes princips, proti, tā ir pušu brīva rīcība ar savām subjektīvām tiesībām un to aizsardzības līdzekļiem un puse pati izvēlas, vai vērsties tiesā, pati noteic sava prasījuma apmēru. Procesuālo tiesību izmantošana ir atkarīga no puses ieskatiem, turklāt par savu tiesību izmantošanu un tās sekām puse pati ir atbildīga. Turklāt indivīds, pats lemj par savu likumā noteikto tiesību izmantošanu un aizsargāšanu – šajā gadījumā ar prasības celšanu brīdi prasītājs uzsāk savu garantēto civilo tiesību aizsardzību tiesā.

Ņemot vērā prasītāja izteikto līgumu, Bērnu tiesību aizsardzības likumā nostiprināto bērnu tiesību un interešu prioritāti, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 7.punktu ir nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde prasības daļā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu no /pers. A/ pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009, izpildu lietā Nr. /numurs/.

Civillikuma 1846.pants nosaka, ka ar ieskaitu jāsaprot prasījuma dzēšana ar pretprasījumu. Savukārt Civillikuma 1847.pants paredz, ka parādnieks var, pret kreditora gribu, izlietot savu pretprasījumu tikai tad, ja abu prasījumu priekšmeti ir vienādas šķiras, ja abiem prasījumiem jau iestājies termiņš.

Civillikuma 1853.pants nosaka, ka parādniekam ir tiesība prasīt ieskaitu katrā laikā, kaut arī jau pēc tiesas sprieduma, to izpildot vai prasījumu samaksājot, ja tikai viņš pierāda, ka viņa pretprasījuma izpildīšanai vai samaksai nestāv ceļā nekādi šķēršļi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1854.pantu ar pienācīgā kārtā priekšā liktu un atzītu ieskaitu prasījums tiek dzēsts, pilnīgi vai pa daļai, tāpat kā ar samaksu, ar visiem blakus prasījumiem (1842.p.), un proti, no tā laika, no kura tam stāvējis pretim pretprasījums kā ieskaitāms.

Tiesa atzīst, ka ir nosakāms ieskaits starp /pers. C/ prasījumu pret /pers. A/, kas izriet no Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma izpildes lietā Nr. C29529009, izpildu lietā Nr. /numurs/ un /pers. A/ prasījumu pret /pers. C/, kas izriet no šīs sprieduma izpildes.

Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka prasītājs ir tiesīgs pilnīgi vai daļēji atteikties no prasības. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

No 2014.gada 01.jūlijā tiesā saņemtā prasītāja pilnvarotās pārstāves lūguma par tiesvedības izbeigšanu, redzams, ka prasītāja pārstāve ir attiekusies no prasības daļā, kurā lūgusi atzīt, ka atbildētāja ir zaudējusi tiesības uz nodokļa atvieglojumu par apgādībā esošo dēlu un piemēroto nodokļu atvieglojumu atcelšanu.

Tiesa atzīst, ka prasītāja pārstāve ir izmantojusi Civilprocesa likumā paredzētās tiesības, kas ir pietiekams pamats tiesvedības izbeigšanai prasības daļā par atbildētājas nodokļa atvieglojumu zaudējuma atzīšanu un piemēroto nodokļu atvieglojumu atcelšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs saskaņā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2013.gada 25.novembra lēmumu daļēji atbrīvots no valsts nodeva samaksas, veicot valsts nodevas samaksu Ls 10 apmērā. Līdz ar to minētie tiesāšanās izdevumi 14,23 *euro* (Ls 10) piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma (likuma redakcijā, kas bija spēkā prasības celšanas brīdī) 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda 153,67 *euro* (Ls 108), kas piedzenams no atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 7.punktu prasības summa prasībās par maksājumu vai devumu izbeigšanu — atlikušo maksājumu vai devumu kopsumma, bet ne vairāk kā par vienu gadu. Tālab valsts nodevas apmērs prasījumā par uzturlīdzekļus piedziņas pārtraukšanu ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma (likuma redakcijā, kas bija spēkā prasības celšanas brīdī) 35.panta pirmās daļas 7.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda 179,28 *euro* (Ls 126). Tā kā prasītājs ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2013.gada 25.novembra lēmumu daļēji atbrīvots no valsts nodeva samaksas prasījumā par uzturlīdzekļu samaksas pārtraukšanu, tad tiesas izdevumi minētajā prasījumā nav pilnā apmērā apmaksāti iepriekš. Ņemot vērā, ka atbildētājs par šo prasījumu ir veicis valsts nodevas Ls 10 apmērā samaksu, tad no atbildētājas valsts labā piedzenam valsts nodeva 165,05 *euro* (Ls 126 – Ls 10).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 983 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" un aprēķinu viena sūtījuma cena sastāda 1,57 *euro* (Ls 1,10). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi konkrētajā lietā sastāda 18,84 *euro* (1,57 x 12), jo lietā ir veikti divpadsmit sūtījumi, kas no atbildētājas piedzenami valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1] pantu,

nosprieda

apmierināt prasību pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla/pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 85,37 *euro* (astoņdesmit pieci *euro* un 37 centi) apmērā no 2013.gada 04.septembra līdz 2013.gada 31.decembrim (ieskaitot), bet no 2014.gada 01.janvāra līdz bērna pilngadībai 96 *euro* (deviņdesmit seši *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Pēc izpildes atsaukt izpildu rakstu, kas izdots Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 08.aprīļa lēmuma civillietā Nr. C29755013. C – 3608 – 14/22 izpildei. Pēc minētā lēmuma un izpildu raksta piedzītos uzturlīdzekļus ieskaitīt šī sprieduma izpildē.

No 2013.gada 04.septembra pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/, pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009, kas uzsākta pamatojoties uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012.gada 15.novembrī izdotā izpildu raksta, izpildu lieta Nr. /numurs/.

Pēc izpildes atsaukt izpildu rakstu, kas izdots Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma civillietā Nr. C29529009 izpildei.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņas pārtraukšanu no /pers. A/ ir izpildāms nekavējoties.

Noteikt, ka ir veicams ieskaits starp /pers. C/, personas kods /personas kods/, prasījumu pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, kas izriet no Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 27.maija lēmuma lietā Nr. C29529009, izpildu lietā Nr. /numurs/ un /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasījumu pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, kas izriet no šīs sprieduma par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 14,23 *euro* (četrpadsmit *euro* un 23 centi).

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par atbildētājas nodokļa atvieglojumu zaudējuma atzīšanu un atbildētājai piemēroto nodokļu atvieglojumu atcelšanu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu 318,72 *euro* (trīs simti astoņpadsmit *euro* un 72 centi) apmērā par labu valstij, kas iemaksājama pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde - Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis - valsts nodeva civillietā Nr. C29755013.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 18,84 *euro* (astoņpadsmit *euro* un 84 centi) apmērā par labu Tiesu administrācijai, kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde - Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C29755013.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu prasītāja labā, valsts nodevas samaksu valsts labā un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu Tiesu administrācijas labā, 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā un Tiesu administrācijas labā, /pers. C/ maksājumus apliecinoši dokumenti nekavējoties jāiesniedz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 244.kabinetā, 2.stāvā, vai nosūtot tiesai pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Rubina